

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΡΑΕΚ
ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
«ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ, ΚΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ.ΛΕΒΕΝΤΗΣ**

Έντιμε κύριε Υπουργέ,
Mr Ressler from the Support Group,
Εκλεκτοί Προσκεκλημένοι,

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, μετά την αλλαγή της εθνικής Νομοθεσίας και την εναρμόνιση με το τρίτο Ενεργειακό πακέτο που έγινε το Δεκέμβριο 2012 προχώρησε με ενέργειες συμβατές με τη νέα νομοθεσία αλλά και με τις διαπιστώσεις που είχε κάνει προηγουμένως. Οι διαπιστώσεις αφορούσαν στην ανάγκη επανεξέτασης του Μοντέλου αγοράς των διμερών συμβολαίων, δεδομένου ότι αφενός δεν είχε αναπτυχθεί ανταγωνισμός και αφετέρου υπάρχει ανάγκη για ρυθμίσεις που να επιτρέπουν και να διευκολύνουν την ένταξη και συμμετοχή των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Για το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ ανέθεσε την 1/2/2013 στην κοινοπραξία των Διεθνών Συμβούλων LDK και E-Bridge την εκπόνηση σχετικής μελέτης.

Σε πρώτη Φάση οι Σύμβουλοι προέβησαν όπως τους ζητήθηκε, σε λεπτομερή ανάλυση και αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο και σε δεύτερη Φάση μελέτησαν την απαιτούμενη αναθεώρηση στους Κανόνες Αγοράς, είτε με προσαρμογές στο υφιστάμενο μοντέλο αγοράς των διμερών συμβολαίων, είτε με την υιοθέτηση νέου μοντέλου το οποίο να ανταποκρίνεται πληρέστερα στις τοπικές ιδιαιτερότητες. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η αγορά της Κύπρου είναι μικρή και απομονωμένη χωρίς διασύνδεση με άλλο σύστημα και επομένως η ασφάλεια εφοδιασμού και το κόστος για τον καταναλωτή είναι

βασικές παράμετροι που πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη στις επιλογές για ρύθμιση της αγοράς.

Η πρώτη Φάση της μελέτης ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2013 με την κατάθεση Έκθεσης στην οποία στοιχειοθετείται η αναγκαιότητα για τροποποίηση του πλαισίου Αγοράς Ηλεκτρισμού στην Κύπρο λαμβάνοντας υπόψη τις αντικειμενικές δυσκολίες που παρουσιάζονται για την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς επίσης και τις συνθήκες που αναμένεται να δημιουργηθούν εξαιτίας της αναβαθμισμένης παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Για το θέμα αυτό υπήρξε στη μελέτη ανάλυση της νομοθεσίας και του κανονιστικού πλαισίου για ένταξη στην αγορά ηλεκτρισμού της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες ΑΠΕ, τόσο αυτών που εμπίπτουν σε καθεστώτα στήριξης στη βάση σχεδίων κρατικής χορηγίας, όσο και αυτών που θα λειτουργούν στα πλαίσια της ελεύθερης και ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού.

Κατά τη δεύτερη φάση της μελέτης, η οποία υποβλήθηκε στις 28 Μαρτίου 2014, οι Σύμβουλοι προέβησαν σε ανάλυση των προσφερόμενων εναλλακτικών επιλογών για επίτευξη των στόχων που τέθηκαν και κατέληξαν σε τρία εναλλακτικά μοντέλα αγοράς τα οποία αξιολόγησαν σε έκταση. Αυτά είναι:

- Το Μοντέλο Διμερών Συμβολαίων μεταξύ Παραγωγών και Προμηθευτών (Bilateral Contracts) που είναι το υφιστάμενο
- Το Μοντέλο Υποχρεωτικής Κοινοπραξίας Ισχύος (Gross Pool)
- Το Μοντέλο Υβριδικής Αγοράς Διμερών Συμβολαίων και Κοινοπραξίας Ισχύος (Net Pool).

Η ΡΑΕΚ, αφού μελέτησε και ανέλυσε σε βάθος τις θέσεις και εισηγήσεις της κοινοπραξίας Συμβούλων LDK – E-Bridge υιοθέτησε την εισήγηση για εφαρμογή του Μοντέλου Υβριδικής Αγοράς Διμερών Συμβολαίων και Κοινοπραξίας Ισχύος (Net Pool) και υπέβαλε σχετική έκθεση στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την οποία ενημερώθηκε και το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στη συνέχεια και αφού εξασφαλίστηκε η πολιτική στήριξη για το σημαντικό αυτό θέμα, ο λεπτομερής σχεδιασμός του Μοντέλου Υβριδικής Αγοράς Διμερών Συμβολαίων και Κοινοπραξίας Ισχύος, ανατέθηκε στη σύμβουλο κ. Καραλή για λογαριασμό της ΡΑΕΚ, από την Ομάδα Στήριξης για την Κύπρο της ΕΕ (Support Group for Cyprus - SGCY). Η μελέτη υποβλήθηκε την 27^η Νοεμβρίου 2014, και μετά την υιοθέτησή της

από τη ΡΑΕΚ με την Απόφαση 1191/2014 ως προσχέδιο σχεδιασμού της αγοράς, είναι δημοσιευμένη από την 5^η Δεκεμβρίου ως προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης στα πλαίσια της νενομισμένης διαβούλευσης. Οι τελικές απόψεις της ΡΑΕΚ για καθεμιά από τις επί μέρους προτεινόμενες ρυθμίσεις θα διαμορφωθούν μετά που θα έχει και τις απόψεις/σχόλια ή ενστάσεις όλων των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ο προτεινόμενος λεπτομερής σχεδιασμός καλύπτει ικανοποιητικά όλες τις απαιτήσεις που τέθηκαν και περιλαμβάνουν κυρίως τη διεύρυνση των δυνατοτήτων για την εισαγωγή ανταγωνισμού στους τομείς της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας με στόχο το όφελος για τον τελικό καταναλωτή αλλά και διατηρώντας τα ψηλά επίπεδα ασφάλειας και αξιοπιστίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Πρόσθετα, εισάγονται ρυθμίσεις με τις οποίες θα διευκολυνθούν οι παραγωγοί με χρήση ανανεώσιμων πηγών να ενταχθούν στην αγορά, στα επιτρεπτά φυσικά πλαίσια που καθορίζουν την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του μικρού και απομονωμένου ηλεκτρικού συστήματος της Κύπρου. Αυτό επιτυγχάνεται τόσο με την εισαγωγή της προ-ημερήσιας αγοράς Κοινοπραξίας Ισχύος, όσο και με τη δυνατότητα διμερών συμβάσεων μεταξύ παραγωγών, που στην περίπτωση της ΑΗΚ ως εταιρείας με δεσπόζουσα θέση, θα είναι ρυθμιζόμενες.

Ζητείται η κατανόηση όλων για το γεγονός ότι αντικειμενικά, η αγορά ηλεκτρισμού είναι εκ των πραγμάτων ιδιαίτερα πολύπλοκη και αναπτύσσεται σε περισσότερες της μιας «υπο-αγορές». Θεωρείται γενικά ως η πλέον δύσκολη αγορά να φιλελευθεροποιηθεί. Επίσης, η αγορά ηλεκτρισμού πρέπει να είναι σχεδιασμένη με τρόπο ώστε να παρέχονται τα «σωστά» σήματα στους ενδιαφερόμενους. Τα σύγχρονα μοντέλα Αγοράς Ηλεκτρισμού δεν διακρίνονται από απλούς και ευκολονόητους κανόνες. Η όλη προσπάθεια και οι οδηγίες προς όλους τους Συμβούλους της ΡΑΕΚ, πάντοτε ήταν προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης του απλούστερου δυνατού και οικονομικά αποδεκτού μοντέλου, το οποίο όμως να επιτρέπει τη μέγιστη και ταχύτερη δυνατή ένταξη ανταγωνιστών (ανεξάρτητων παραγωγών και προμηθευτών), καθώς και των παραγωγών από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Για τη διασφάλιση ενός απλού αρχικά μοντέλου, αριθμός από τις αναφορές της Συμβούλου της ΡΑΕΚ για ένα πλήρες υβριδικό μοντέλο μετατίθεται για υιοθέτηση σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν θα έχουν ωριμάσει οι συνθήκες της αγοράς

και θα αναπτυχθεί τεχνογνωσία και πληρέστερη κατανόηση των κανόνων από τους ενδιαφερόμενους επενδυτές.

Είναι λογικό και αναμενόμενο πως για να επιτευχθούν οι πιο πάνω στόχοι, είναι αναγκαία η εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων (ανθρώπινου δυναμικού και συστημάτων), τόσο στη ΡΑΕΚ όσο και στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς που θα απαιτεί προφανώς και ένα αυξημένο κόστος λειτουργίας.

Πρωταρχική έγνοια και υποχρέωση όμως της ΡΑΕΚ, είναι να παρέχεται η ηλεκτρική ενέργεια στον τελικό καταναλωτή στο χαμηλότερο δυνατό κόστος, το οποίο αναμένεται λογικά να επιτευχθεί με την εισαγωγή ανταγωνισμού στην παραγωγή και προμήθεια και την ταυτόχρονη αξιοποίηση της παραγωγής από ΑΠΕ. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις της αγοράς, που θα αναλυθούν σε λίγο λεπτομερώς από τη Σύμβουλο της ΡΑΕΚ, συνιστούν το ρυθμιστικό πλαίσιο ή τις κατευθυντήριες γραμμές της αγοράς ηλεκτρισμού, που όταν εγκριθούν μετά που θα ληφθούν υπόψη οι απόψεις και τα σχόλια των διαφόρων ενδιαφερομένων μέσα από τη διαφανή διαδικασία που ακολουθείται, θα αποτελέσουν τις οδηγίες προς το Διαχειριστή για να αναπτύξει τους λεπτομερείς Κανόνες Αγοράς ηλεκτρισμού, όπως προνοεί η Νομοθεσία. Κατά τη διαδικασία αυτή και πάλι θα δοθεί η ευκαιρία σε όλους τους εμπλεκόμενους να υποβάλουν τις απόψεις τους στη Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Αγοράς και, στο τέλος, οι Κανόνες που θα ετοιμαστούν μπορούν να τεθούν σε ισχύ μόνον μετά την έγκριση από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό.

Καλούνται όλοι οι συμμετέχοντες να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που δίνεται μέσα από τη διαδικασία αυτή για να υποβάλουν εποικοδομητικές προτάσεις, που πέραν της διασφάλισης των δικών τους συμφερόντων, θα έχουν στο επίκεντρό τους το συμφέρον του καταναλωτή και της οικονομίας του τόπου, γιατί μόνο όταν προκύψει όφελος για τον καταναλωτή θα θεωρήσουμε ότι έχουμε επιτελέσει σωστά το καθήκον μας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Γιώργος Σιαμμάς

Πρόεδρος ΡΑΕΚ